

poprawione do strony: 4

ŹRÓDLAK Wojciech

Skorowidz ikonografii łódzkiej. (przedmiotowy)

(w dodatku ilustrowanym p.t. „Łódź w Ilustracji” do „Kuriera Łódzkiego”,
24.VIII.1924 – 20.VIII.1939)

**>> ostatni opracowany numer „Łodzi w Ilustracji”:
nr 52, z 29 XII 1935 r. <<**

**© korzystaj do woli z tych informacji, ale nie zapomnij w
odsyłaczu podziękować; uzupełnienia, korekty i uwagi mile
widziane**

UWAGA:

**KORZYSTAJ Z PRZYCISKU „PLAN DOKUMENTU”, KTÓRY ZNAJDZIESZ NA
PASKU W GÓRZE EKRANU (lupa na tle ikony dokumentu), ŻEBY POZNAĆ
OGÓLNE STRUKTURĘ HASEŁ LUB SZYBKO ODNALEŹĆ POSZUKIWANE
HASŁO.**

WSTĘP

Zasady opisów

1. **Na tym etapie pracy skoncentrowano się wyłącznie na zapisach bibliograficznych**
2. **Informacje pod danym hasłem o instytucji, stowarzyszeniu itp. mają wyłącznie charakter roboczy. Ich rzetelne opracowanie jest zaplanowane na drugi etap prac nad skorowidzem.**
3. W zasadzie wszystkie informacje zawarte w opisach pod hasłami pochodzą z podpisów pod zdjęciami opublikowanymi w „Łodzi w Ilustracji”. Jeżeli zostały rozszerzone w oparciu o inne materiały, to wymieniono je w „Bibliografii” danej osoby.
4. Układ i ilość haseł jest odzwierciedleniem odnalezionych fotografii do danego tematu. Inaczej mówiąc: nie ma zdjęcia nie ma hasła !
5. Żółte **podświetlenia** to informacje „do wyjaśnienia” lub „do uzupełnienia”.
6. Opisy zostały tak sformułowane, aby można było dokonać wstępnego wyboru poszukiwanego zdjęcia bez jego oglądania.
7. Tam gdzie było to do ustalenia lub taka informacja została zawarta w podpisie podano dokładne daty wykonania danego zdjęcia.
8. W odniesieniu do placówek łódzkich różnego rodzaju instytucji, stowarzyszeń i organizacji itp. przyjęto jednolitą formę „oddział łódzki” zamiast np. „w Łodzi”

LITERA „G”

1. GALERIE

porównaj: SALONY SZTUKI

– Miejska Galeria Sztuki (1924–1930)

porównaj: – GALERIE – Instytut Propagandy Sztuki, oddział w Łodzi

– OSOBY – **ARNOLD** Irena (rzeźbiarka), **AXENTOWICZ** Teodor (malarz), **BEHRMAN** A (malarz), **BIENKOWSKI** S (malarz), **BORUCIŃSKI** Michał (malarz), **ĆWIKILIŃSKI** Z (malarz), **DIENSTL-DĄBROWA** Marian (dyrektor Galerii), **DOBROWLSKI** Wacław (malarz), **FRASIAK** St (malarz), **GILEWSKI** Stanisław (malarz), **GŁOWIŃSKI** A (rzeźbiarz), **GREMBECKI** Henryk (malarz), **GRUŻEWSKI** Marian (malarz), **HANEMAN** M (malarz), **HECHT** Józef (miedziorytnik), **HEŁM-PIRGA** Marian (malarz), **HIRSZBERŻANKA** F (malarka), **HOFMAN** Vlastimil (malarz), **HRYŃKOWSKI** Jan Piotr (malarz), **HUFNAGŁÓWNA** Gizela (malarka), **JAGMIN** Stanisław (rzeźbiarz), **JAMONTT** Bronisław (malarz), **KAMIŃSKI** Zygmunt (malarz), **KASIŃSKIEGO** Zbigniew (malarz), **KIDOŃ** Józef (malarz), **KONIEWICZ** Tadeusz (malarz), **KOSSAK** Wojciech (malarz), **KOWALEWSKI** Zygmunt (rzeźbiarz), **KOWALSKI** Leon (malarz), **KRAUSE** J (malarz), **KÜRBITZ** Rudolf (fotograf), **LASZENKO** Aleksander (malarz), **LINDENFELDÓWNA** Pelagia (rzeźbiarka), **LITAUER** M (malarz), **ŁUBIENSKI** Franciszek (malarz), **MALCZEWSKI** Rafał (malarz), **MARKOWICZ** Artur (malarz), **MEHOFFER** Józef (malarz), **MICHALAK** Antoni (malarz), **NAWROCKI** Bolesław (malarz), **NEUMAN** A (malarz), **NOWINA-PRZYBYLSKI** Wacław (malarz), **OKUŃ** Edward (malarz), **PIENKOWSKI** Ignacy (malarz), **PIETKIEWICZ** Eustachy (malarz), **PILCH** H (malarz), **PILCH** S (malarz), **PIOTROWSKI** Wacław (malarz), **PODUSZKO** Zenobiusz (malarz), **POPŁAWSKI** Stanisław (rzeźbiarz), **PUFFKE** Marian (malarz), **RACZYŃSKA** Zofia (rękodzieło artystyczne), **RYCHTER-JANOWSKA** Bronisława (malarka), **SALWA Wojciech** (łódzki ogrodnik), **SIEMIŃSKI** Mieczysław (malarz), **SKOCZYLAŚ** Włodzimierz (malarz), **SMOKALSKI** (dyr. Pałacu Sztuki w W-wie), **SPERSKI** Ary, **STABROWSKI** Kazimierz (malarz), **STANKIEWICZÓWNA** Zofia (malarka), **STYKA** Adam (malarz), **STYKA** Jan (malarz), **STYKA** Tadeusz (malarz), **SZAŃKOWSKI** Bolesław (malarz), **ŚLEWIŃSKI** Władysław (malarz), **TEODOROWICZ-KARPOWSKA** H (malarka), **TERLECKI** A (malarz), **TRĘBACZ** Maurycy (malarz), **TRZEBIŃSKI** Marian (malarz), **WACHTL** Wilhelm (malarz), **WIERUSZ-KOWALSKI** Karol (malarz), **WIPPEL** Antoni (malarz), **WODZINOWSKI** Wincenty (malarz), **ZAMOJSKI** Jan (malarz), **ZAWADOWSKI** Wacław (malarz), **ŻMURKA** Franciszek (malarz).

– SALONY – salony sztuki

Adres: park im. H. Sienkiewicza

Budynek późniejszej Galerii powstał w 18..... r., jako pawilon parkowej cukierni i pijalni wód, zaprojektowany przez **Hilarego Majewskiego** [2].

Miejska Galeria Sztuki została utworzona na mocy uchwały Magistratu m. Łodzi nr 731, z dn. 17 IV 1924 roku. W tym celu postanowiono przebudować budynek cukierni „(...) na pomieszczenie stałej wystawy sztuk pięknych. Zaznaczamy, że przebudowa ta winna być dokonana w ten sposób, ażeby pawilonowi został nadany stylowy, artystyczny wygląd” [3]. Pierwsza wystawa została w niej otwarta 8.04.1925 roku.

Galeria funkcjonowała do 1930 r., kiedy to z powodu rozgrywek personalnych na gruncie łódzkim, doprowadzono do zrzeczenia się kierowania nią jej pierwszego dyrektora – Mariana Dienstl-Dąbrowę. Potem Galeria stała nie wykorzystana („artysta-malarz A. Sperski urządził wystawę swych portretów w palarni (!!) łódzkiej Filharmonii. Łódź wszak miała ongi swą galerię sztuki. Przeszła ona już do przeszłości”; [w:] „Łwl”, 1930, nr 50, s. 4).

Na przełomie lat 1930/1931 Galeria została wydzierżawiona na okres 5 lat Instytutowi Propagandy Sztuki z Warszawy. Instytut był zobowiązany do urządzania pięciu wystaw rocznie w zakresie sztuk plastycznych oraz przynajmniej jednej w roku na przeciąg jednego miesiąca wystawy prac artystów łódzkich [1]. Pierwszą wystawę Instytut otworzył w końcu stycznia 1931 roku. Od tego czasu zaczęła się upowszechniać zamienna nazwa Galerii „Instytut Propagandy Sztuki”. W 193... r. nad wejściem głównym, umieszczony został kartusz a w nim nazwa Instytutu.

Na jubileusz 80-lecia otwarcia pierwszej wystawy budynek Galerii został gruntownie wyremontowany i zmodernizowany. Przede wszystkim jej sala wystawowa została poszerzona o nieużywany fragment boiska szkolnego przylegającego do budynku Galerii od strony zachodniej. Ponadto otrzymała wyposażenie umożliwiające prezentacje multimedialne. Otwarcie miało nastąpić 8.04.2005 r., ale w związku ze śmiercią papieża Jan Pawła II uroczystość przesunięto o tydzień – na 16 kwietnia.

BIBLIOGRAFIA:

[1] MOWSZOWICZ Jakub, Parki Łodzi. Łódź 196..., ss. –

[2] PAWLAK Wacław, W rytmie fabrycznych syren. Łódź 197..., s. 72

[3] Archiwum Państwowe w Łodzi, akta m. Łodzi, Wydż. Techniczny, sygn. 20 634, k. 22

[4] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 30.03.2005, nr ..., s. 13 ((DP), Nowa najstarsza galeria. Po rozbudowie łódzkiego Ośrodka Propagandy Sztuki powierzchnia wystawiennicza zwiększyła się o 200 m²).

[5] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 15 IV 2005, nr 88, s. 7 ((L), „Powrót galerii”).

= ogólne

1924

- nr 3, z 7 IX, s. 2: widok ogólny pawilonu dawnej cukierni w trakcie przebudowy na Miejską Galerię Sztuki
- nr 7, z 5 X, s. 2: główna sala ekspozycyjna
- nr 8, z 12 X, s. 3: stanowisko doświadczalnej stacji radiotelegraficznej umieszczone w budynku Galerii

1925

- nr 21, z 24 V, s. 3: widok ogólny wnętrza Galerii

1927

- nr 8, z 20 II, s. 2: wystawa jubileuszowa prac członków Klubu Miłośników Fotografii w Łodzi w salach Galerii z okazji 10-lecia działalności klubowej
 - grupa uczestników uroczystość otwarcia wystawy
 - reprodukcja zdjęcia Rudolfa Kürbitza p.t. „Krajobraz”
- nr 11, z 13 III, s. 3: Adam Grzymała–Siedlecki w gabinecie dyrektora M. Dienstl–Dąbrowy, po odczycie n.t. „Fredro – ojciec komedii polskiej” (6.03.1927)

1928

- nr 9, z 26 II, s. 3: bal członków Polskiego Klubu Literacko– Artystycznego w Łodzi w salach Galerii

1930

- nr 1, z 5 I, s. 1: „czarna kawa artystyczna” zorganizowana przez Sekcję artystyczną Akademickiego Koła Łódzian w Krakowie w salach Galerii, z udziałem aktorów i muzyków scen łódzkich. Zdjęcie zbiorowe uczestników.
- nr 41, z 5 X, s. 3: bankiet pożegnalny w restauracji „Tivoli” odchodzącego ze stanowiska dyrektora Miejskiej Galerii Sztuki Mariana Dienstl–Dąbrowy

= wystawy i wystawiane prace

1924

- nr 13, z 16 XI, s. 5: uczestnicy wernisażu wystawy p.t. „Sztuka krakowska”
- nr 1, z 24 VIII, s. 3: M.E. ANDRIOLLI (1836–1893), „Portret Heleny Modrzejewskiej”, węgiel i gwasz, 170 x 100 cm; tu również krótki życiorys artysty
- nr 7, z 5 X, s. 3: – A. GŁOWIŃSKI, „Marszałek [Sejmu R.P.] Wojciech Trąmpczyński”, rzeźba
 - A. GŁOWIŃSKI, „Portret p. S.”, rzeźba
 - Włodzimierz SKOCZYŁAS, „Janosik – walka z niedźwiedziem”, rys. na szkle
- nr 12, z 9 XI, s. 3: – Maurycy TRĘBACZ, „Portret p. R.”
 - Włodzimierz SKOCZYŁAS, „Łucznik”
- nr 13, z 16 XI, s. 4: niektóre prace z wystawy „Sztuka krakowska”:
 - Ignacy PIĘNKOWSKI, „Zielony pajac”,
 - Józef MEHOFFER, „Portret młodego mężczyzny”
 - Zygmunt KAMIŃSKI, „Portret M. Dienstl–Dąbrowy – dyrektora Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi”
 - Teodor AXENTOWICZ, „Wanda”
- s. 5: uczestnicy wernisażu wystawy „Sztuka krakowska”, m.in. Józef Mehoffer,

1925

- nr 2, z 11 I, s. 2: – dyrektor Galerii – M. Dienstl–Dąbrowa w towarzystwie warszawskiego malarza – Bruno Lechowskiego i poety – Wacława Rogowskiego; zdjęcie wykonane podczas wernisażu prac Lechowskiego
 - Bruno LECHOWSKI sprzedający bilety na swoją wystawę; w głębi widoczny fragment ekspozycji
- nr 5, z 1 II, s. 3: Leon KOWALSKI; obrazy wystawione w Galerii:
 - „Wiosna (portret p. S.)”
 - „W starym dworze”
- s. 4: Stanisław GILEWSKI; obrazy wystawione w Galerii:
 - „Portret ks. bp Sapiehy”
 - „Portret” [autoportret ?]
- nr 9, z 1 III, s. 3: prace Aleksandra LASZENKI z wystawy indywidualnej p.t. „Egipt i Palestyna”:
 - portret kobiety

- „Sztuczne nawodnienie” (Shadooff)
- **15.03**, nr 11, s. 1: goście wernisażu wystawy prac Franciszka ŁUBIEŃSKIEGO (pośmiertna) i Aleksandra LASZENKI p.t. „Polska i Egipt”
 - s. 2: – prace Franciszka Łubieńskiego:
 - = „Typ polski”
 - = „Łowiczanka”
 - prace Aleksandra Laszenki:
 - = „Świątynia Khonosu w Karnaku”
 - = „Shadooff” („Sztuczne nawodnienie”)
 - s. 3: – prace Franciszka Łubieńskiego:
 - = „Nad Bugiem”
 - = „Portret Pani W.”
 - praca A. Laszenki:
 - = „Ibrahim z Fatmą”
- **31.05**, nr 22, s. 1: wystawa kwiatów łódzkich ogrodników; kompozycje Wiesława Salwy:
 - „Chryste zmiłuj się nad nami”
 - „Ofiara”
- **14.06**, nr 24, s. 8: wystawa indywidualna Józefa KIDONIA; prace:
 - „Portret p. Władysławy Grabowskiej”
 - „Portret v-ce królowej [piękności !?] Warszawy”
 - „Autoportret I”
- **15.08**, nr 33, s. 4: reprodukcje prac z wystawy indywidualnej Wincentego WODZINOWSKIEGO:
 - „Pogrzeb artysty”
 - „Dziewczyna wiejska”
 - „Zaloty”
- **23.08**, nr 34, s. 1: reprodukcja obrazu Bronisławy RYCHTER–JANOWSKIEJ p.t. „Ukojenie” z wystawy indywidualnej
- **4.10**, nr 40: wystawa kwiatów według aranżacji łódzkiego ogrodnika – Wojciecha SALWY:
 - s. 2: – „Polska jesień”
 - „W kraju chryzantem”
 - s. 3: – „Ostatnia kąpiel”
 - „Cisza”
- **8.11**, nr 45, s. 4: fragment wystawy Wydziału Plantacji Magistratu m. Łodzi w Galerii

1926

- **24.01**, nr 4, s. 1: obraz Wilhelma WACHTLA p.t. „Judyta” wystawiony w Galerii
- **7.03**, nr 10: wystawa autorska prac Józefa KIDONIA
 - s. 1: „Portret gen. [Władysława] Junga”
 - s. 2: – „Autoportret II”
 - „Portret pułkownikowej Iwanowskiej”
 - „Portret córki pp. Iwanowskich”
 - s. 3: „Portret mecenasowej Stypułowskiej”
 - s. 4: „Portret pułkownika Iwanowskiego”
 - s. 9: „Portret żony artysty z dzieckiem”
 - s. 10: „Portret turczynki”
- **14.03**, nr 11: wystawa prac Jana STYKI i jego synów: Adama i Tadeusza
 - s. 1: Jan STYKA, „Kobieta z chartem”
 - s. 2: Jan STYKA
 - „Śmierć bohaterska Władysława Szujskiego”
 - „Pokusy”
 - s. 3: – Tadeusz STYKA
 - = „Portret pani G. Frezen”
 - = „Ojciec artysty w stroju polskim”
 - Adam STYKA
 - = „Karawana w świetle księżycy”
- **28.03**, nr 13: wystawa prac Jana STYKI i jego synów: Adama i Tadeusza, c.d. reprodukcji:
 - s. 4: – Jan STYKA
 - = „Joanna d’Arc zwycięska”, 1916
 - s. 6: – Tadeusz STYKA
 - = „Portret hrabina de Morne’a”
- **11.04**, nr 15: wystawa prac Jana STYKI i jego synów: Adama i Tadeusza, c.d. reprodukcji:
 - s. 1: – Jan STYKA
 - = „Bem w bitwie pod Siedmiogrodem”

- 13.06, nr 24, s. 3: fragment wystawy prac łódzkich szkół zawodowych
- 20.06, nr 25, s. 2: wystawa autorska kompozycji łódzkiego ogrodnika **Wiesława Wojciecha SALWY**; kompozycja p.t. „Pokój zmarłym, żywym cześć”, poświęcona łódzkim strażakom
 - s. 3: – W. SALWA, kompozycja p.t. „A kiedy będziesz moją żoną”, poświęcona Kazimierzowi Tetmajerowi
 - wystawa prac krakowskiej grupy artystycznej „Jednoróg”
 - = Wacław ZAWADOWSKI, „Portret M. Paszkiewicza”
 - = Jan HRYŃKOWSKI, „Autoportret”
 - = Stanisław POPŁAWSKI, rzeźba p.t. „Ewa”
- 5.09, nr 36, s. 2: fragment wystawy p.t. „Mieszkanie i Miasto” zorganizowanej przez Samorząd m. Łodzi w Miejskiej Galerii sztuki w Łodzi, najprawdopodobniej jako wstęp do decyzji o budowie osiedla mieszkaniowego dla robotników w Łodzi (im. Montwiłła–Mireckiego na Polesiu Konstatańskim)
 - s. 3: dwa eksponaty z wystawy kwiatów zorganizowanej przez Związek Ogrodników w Łodzi (28.08.1926)
 - marmurowy biust udekorowany kwiatami
 - wiązanka kwiatów
- 17.10, nr 42, s. 3: widok ogólny sali wystawy p.t. „Mistrzowie malarstwa polskiego” (pokazano obrazy: H. Siemiradzkiego („Jawnogrzecznicą”), J. Chełmońskiego („Przed karczmą”), B. Szankowskiego („Śmieszka”), Al. Gierymskiego („Pejzaż tyrolski”), T. Ajdukiewicza („Polowanie nad Bosforem”))
- 14.11, nr 46: wystawa autorska prac Karola WIERUSZ–KOWALSKIEGO; reprodukcje prac:
 - s. 1: „Podczas deszczu”
 - s. 2: Pościg”
 - s. 2: „Polowanie z chartem”
- 21.11, nr 47: wystawa zabytkowych przedmiotów użytkowych i obrazów BRANDT'A
 - s. 2: – patera brązowa, empirowa, francuska
 - szafa holenderska, z warsztatu Vernis Marten, XVIII w.
 - s. 3: wazon, belweder polski, XVIII w.
- 12.12, nr 50: wystawa prac grupy malarzy z Podhala (otwarcie 5.12.1926)
 - s. 1: Rafał MALCZEWSKI, „Kopanie ziemniaków”
 - s. 2: Tadeusz KONIEWICZ, „Kościół w Obidowej”
- 19.12, nr 51, s. 7: c.d. reprodukcji prac grupy malarzy z Podhala:
 - M..... HANEMAN p.t. „Żebracy przy wejściu do Ściany Płaczu”
 - Zofia STANKIEWICZÓWNA, „Opary nocy” i „Legenda”

1927

- 1.01, nr 1, s. 7: prace malarzy z Podhala wystawione w Galerii:
 - ĆWIKLIŃSKI Z....., „Owce”
 - jak wyżej, „Cmentarz żydowski”
 - TERLECKI A....., „Jesień w Tatrach”
 - HANEMAN M....., „Tatry”
- 16.01, nr 3, s. 7: prace wystawione w Galerii:
 - JAGMIN Stanisław „Biust p. D.”, rzeźba
 - ŚLEWIŃSKI Władysław:
 - = „Góralka”
 - = „Bretończyk”
 - = „Z Tatr”
- 20.02, nr 8: wystawa jubileuszowa prac członków Klubu Miłośników Fotografii w Łodzi z okazji 10-lecia jego działalności
 - s. 1: zdjęcie E..... PRADE p.t. „Zima”
 - s. 2: – uroczystość otwarcia
 - zdjęcie Rudolfa Kürbitza p.t. „Krajobraz”
- 20.03, nr 12, s. 3: wystawa „Mistrzowie Malarstwa Polskiego”:
 - obraz A..... BEHRMANA p.t. „Tancerka wschodnia”
- 13.03, nr 11, s. 7: wystawa jak wyżej, jedna z prac fotograficznych
- 3.04, nr 14: wystawa „Mistrzowie Malarstwa Polskiego”:
 - s. 3: komisarz wystawy – SMOKALSKI, dyrektor Pałacu Sztuki w Warszawie
 - s. 7: – obraz A..... BEHRMANA p.t. „Pod bramami Jerozolimy”
 - obraz Teodora AXENTOWICZA p.t. „Włoszka”
- 24.04, nr 17: wystawa indywidualna Kazimierza STABROWSKIEGO w Galerii z okazji 40-lecia pracy artystycznej
 - s. 6: – „Burza”

- „Portret Ojca artysty”
- s. 7: – [zdjęcie, obraz ??] Artysty na tle jednej z prac
- „Portret na tle witrażu”
- **29.05**, nr 22, s. 3: wystawa autorska kompozycji kwiatowych łódzkiego ogrodnika Wojciecha SALWY, zorganizowana przez Centralny Polski Związek Ogrodników (21.05.1927)
- **12.06**, nr 24, s. 3: wystawa prac polskiego współczesnego malarstwa:
 - obrazy H..... TEODOROWICZ–KARPOWSKIEJ:
 - = „Przekupki”
 - = „Portret p. S.”
 - = „Portret na tle miasta”
 - obrazy Wacława PIOTROWSKIEGO
 - = „Canale Grande i Sancta Maria della Salute w Wenecji”
 - = „Il Molo z gondolą”
 - = „Łacha w Wilanowie”
- **19.06**, 25, s. 7: wystawa prac Zenobiusza PODUSZKI; prace:
 - = „Orka”
 - = „Osada”
 - = „Wczesna wiosna”
- **16.10**, nr 42, s. 7: zestaw 8. prac Wacława DOBROWOLSKIEGO z wystawy indywidualnej w **Galerii**
 - „Autoportret”, rysunek, ołówki
 - „Moja ciotka”, olej
 - „Panna I.” akwarela
 - „Studium”, akwarela
 - „Portret p. D.”, olej
 - „Mecenas O.”, olej
 - „Pan J.”, olej
 - „Pani L.”, olej
- **23.10**, nr 43, s. 7: praca „Dziewczyna ze szpakim” z werniszażu wystawy jubileuszowej z okazji 25-lecia twórczości Vlastimila HOFFMANA (14.10.1927)
- **30.10**, nr 44, s. 2: jak wyżej; „Bezdomny grajek”
- **27.11**, nr 48, s. 3: ŻMURKA Franciszek, „Na rozkaz imperatora”
- **11.12**, nr 50, s. 1: wernisaż wystawy (6.12.1927); widoczna, m.in. praca W. SKOCZYŁASA p.t. „Żebracy”
 - s. 2: reprodukcje dwóch prac Włodzimierza SKOCZYŁASA:
 - „Zwiastun”
 - „Praczkę”

1928

- **22.01**, nr 4: prace wystawione w Galerii:
 - s. 7: – A. TERLECKI, „Jarzębiny nad Morskim Okiem”
 - Marian PUFFKA
 - = „Autoportret”
 - = „Portret żony”
 - = „Potok”
- **29.01**, nr 5, s. 3: jak wyżej, Marian PUFFKA, „Walka jeleni”
- **26.02**, nr 9, s. 7: prace Artura MARKOWICZA wystawione w Galerii
 - „Opowiadanie rybaka”
 - „Przy matce”
- **11.03**, nr 11: wernisaż wystawy indywidualnej Bolesława SZĄNKOWSKIEGO (otwarcie 11.03.1928); reprodukcje wystawionych prac:
 - s. 2: „Portret Ignacego Paderewskiego”
 - s. 3: – „Motylek”
 - „Portret panny Tomasini”
- **18.03**, nr 12, s. 3: wystawa prac łódzkiego malarza Antoniego WIPPLA; reprodukcje wystawionych prac:
 - „Kościół w Łodygowicach”
 - „Brzozy”
 - „Na plaży w Gdyni”
- **7.04**, nr 15, a. 1: obraz Wacława NOWINY–PRZYBYLSKIEGO p.t. „Orka na Kujawach” wystawiony w Galerii
- **15.04**, nr 16, s. 3: wystawa prac rękodziela artystycznego Zofii RACZYŃSKIEJ, właścicielki pracowni malarsko–dekoracyjnej w Paryżu; lalki, szale, makaty
- **29.04**, nr 18, s. 7: obraz Wacława NOWINY–PRZYBYLSKIEGO p.t. „Ballada” wystawiony w

Galerii

- **13.05**, nr 20, s. 6: wystawa miedziorytów Józefa HECHTA (otwarcie 5.05.1928); reprodukcje wystawionych prac:
 - miedzioryt przedstawiający krajobraz Afryki
 - miedzioryt przedstawiający krajobraz Azji z jej florą i fauną
- **3.06**, nr 23, s. 3: fragment dorocznej wystawy prac łódzkiej firmy ogrodniczej W..... SALWY s. 7: obraz z wystawy prac Eustachego PIETKIEWICZA p.t. „Polski las”
- **9.09**, nr 37: wystawa obrazów Wojciecha KOSSAKA; reprodukcje wystawionych prac:
 - s. 4: – „Nie strzelać”
 - „Skok parami”
 - „Ułan i kowalowa”
 - s. 5: – „Olszynka [Grochowska]”
 - „Bitwa pod Kircholmem”
 - „Autoportret”
- **16.11**, nr 51, s. 7: wernisaż wystawy A..... NEUMANA; reprodukcje prac:
 - „Panorama Jerozolimy”
 - „Fragment Tyberiady w Palestynie”
- **30.12**, nr 53, s. 7: wernisaż wystawy obrazów Aleksandra LASZENKI; reprodukcja obrazu p.t. „Biały kruk”

1929

- **27.01**, nr 4, s. 2: obraz Antoniego MICHALAKA p.t. „Bajka o szczęśliwym człowieku” wystawiony w Galerii
- **2.02**, nr 5, s. 3: obraz Jana ZAMOJSKIEGO p.t. „Gitarzysta” wystawiony w Galerii
- **3.03**, nr 9, s. 2: dwa obrazy wystawione w Galerii:
 - Antoni WIPPEL, „Na Helu”
 - DOBROWOLSKI Wacław, „Akt”, akwarela
- **10.03**, nr 10, s. 7: zestaw reprodukcji obrazów wystawionych w Galerii:
 - GRUŻEWSKI Marian
 - = „Wejście do czyśćca”
 - = „Miłość”
 - = „Wizja Apokalipsy”
 - WIPPEL Antoni
 - = „Giewont”
- **30.03**, nr 13, s. 2: obraz Antoniego WIPPL'A p.t. „Portret pani S.” eksponowany w Galerii
- **7.04**, nr 14, s. 1: reprodukcja obrazu M. TRZCIŃSKIEGO p.t. „Bramy Tunisu” z wystawy zbiorowej malarzy: Edwarda OKUNIA, Mariana HEŁM-PIRGA i Mariana TRZCIŃSKIEGO
- **14.07**, nr 28, s. 7: widok ogólny sali wystawowej Galerii podczas „Retrospektywnej wystawy mistrzów malarstwa polskiego”
- **17.11**, nr 47, s. 3: obraz A. WIPPL'A p.t. „Nad Adriatykiem” na jego wystawie indywidualnej w Galerii
- **1.12**, nr 49, wystawa [prac Zbigniewa KASIŃSKIEGO i B. NAWROCKIEGO ??] w Galerii; XI/XII 1929; reprodukcje obrazów:
 - s. 3: Bolesława NAWROCKIEGO p.t. „Dziewczyna w perłach”
 - s. 7: Zbigniewa KASIŃSKIEGO p.t. „Bastia w Sulejowie”
- **8.12**, nr 50, wystawa jak wyżej, obrazy:
 - s. 3: Bolesława NAWROCKIEGO: „Słoneczna kąpiel”
 - s. 6: Zbigniewa KASIŃSKIEGO: „Znad Pilicy”
- **22.12**, nr 52: wystawa prac łodzian, studentów i absolwentów ASP w Krakowie
 - s. 3: obraz-kompozycja St..... FRASIAKA
 - s. 7: – S..... BIENKOWSKI, „Portret W.S.”
 - S..... PILCH, „Autoportret”
 - Wacław DOBROWOLSKI, „Akt męski”
 - H..... PILCH, „Portret pani S.”
 - J..... KRAUSE, „Góralka”

1930

- **4.01**, nr 1, s. 3: wystawa grafiki i książki współczesnej, zorganizowana przez Towarzystwa Bibliofilów Łódzkich w salach [d. Galerii Polskiej ??] Miejskiej Galerii Sztuki??
- **16.03**, nr 11: wystawa portretów Józefa KIDONIA; reprodukcje:
 - s. 3: „Wanda” (portret księżnej E Lubomirskiej)
 - s. 5: „Prof. Estreicher”
 - s. 7: Szkice do portretu p.t. „Wanda”
- **19.04**, nr 16, s. 7: wystawa prac rzeźbiarki Pelagii LINDENFELDÓWNY i malarza Mieczysława SIEMIŃSKIEGO

- **1.06**, nr 23, s. 7: wystawa jak wyżej; reprodukcje prac:
 - „Most Austerlitz w Paryżu”
 - „[Kościół] Notre Dame w Paryżu”
- **15.06**, nr 25, s. 4: zapowiedź wystawy prac Styków ilustrowana reprodukcjami obrazów Jana STYKI:
 - „Polska Wyzwolona”
 - „Portret Ojca [..imię.....]”
- **13.07**, nr 29, s. 5: reprodukcja obrazu Jana Styki p.t. „Przysięga Witolda” z wystawy prac STYKÓW
- **5.10**, nr 41, s. 3: wystawa kwiatów zorganizowana przez Wydział Plantacji Miejskich Łódzkiego Magistratu
 - widok ogólny ekspozycji
 - jedna z kompozycji
- **14.12**, nr 51, s. 6: wystawa łódzkich plastyków w lokalu przy ul. Moniuszki 2
 - rzeźba p.t. „W biegu”

– Instytut Propagandy Sztuki (1931–1939)

porównaj: – **GALERIE** – Miejska Galeria Sztuki w Łodzi
 – **OSOBY** – **DIENSTL-DĄBROWA** Marian, **STRYJEŃSKI** Karol (dyrektor Instytutu).

Adres: park im. H. Sienkiewicza.

Decyzja Łódzkiego Magistratu w sprawie przekazania w dzierżawę budynku Miejskiej Galerii Sztuki Instytutowi Propagandy Sztuki w Warszawie, z celem organizacji tam wystaw została podjęta 31 XII 1930 r., (Rada Miejska zatwierdziła ją 12 II 1931 r.). Zawarta wtedy umowa opiewała na okres 5 lat. Instytut zobowiązał się w niej do urządzania pięciu wystaw rocznie w zakresie sztuk plastycznych oraz przynajmniej jednej wystawy w roku na przeciąg jednego miesiąca prac artystów łódzkich [1]. Pierwszą wystawę Instytut otworzył już w końcu stycznia 1931 roku. Od tego czasu zaczęła się upowszechniać zamienna nazwa Galerii: „Instytut Propagandy Sztuki”. W 193... r. nad wejściem głównym, umieszczony został kartusz a w nim nazwa Instytutu. Oficjalna nazwa oddz. Łódzkiego Instytutu: „Instytut Propagandy Sztuki pod opieką Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Spraw Wewnętrznych, delegatura w Łodzi, Park Sienkiewicza”.

BIBLIOGRAFIA:

- [1] JAWORSKA Irena, Zapomniane zasługi Marian Dienstl-Dąbrowy. Początki Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, [w:] „Kronika miasta Łodzi”, 2009, nr 3, ss. 124–142.
- [2] MOWSZOWICZ Jakub, Parki Łodzi. Łódź 196..., ss. ... – ...
- [3] (DP), Nowa najstarsza galeria, [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 30 III 2005, nr, s. 13.
- [4] „Kurier Łódzki”, 3 IV 1932, nr 92, s. 3 („Ostatnie dni wystawy Kossaków”).

= ogólne

1932

- nr 4, z 24 I, s. 4: koncert utworów Karola Szymanowskiego z udziałem kompozytora w salach galerii Instytutu [czy na pewno koncert ten odbył się w Łodzi ??]
 - Karol Szymanowski przy fortepianie
 - na zdjęciu: Karol Szymanowski, Grzegorz Fitelberg, prof. Karol Stryjeński (dyrektor IPS-u)

1935

- **17.03**, nr 11, s. 8: podpis pod zdjęciem: „W ub. niedzielę [10.03.1935] w zabudowaniach gospodarczych Instytutu Propagandy Sztuki wybuchł pożar, który na szczęście zdołano w porę zlokalizować, tak, że nie dosięgnął on sal wystawowych. Na zdjęciu spalona część magazynu I.P.S.” (dotyczy Łodzi czy Warszawy ???)

= wystawy i wystawiane prace

1931

- nr 5, z 1 II, s. 2: wernisaż pierwszej wystawy Instytutu Propagandy Sztuki w jej łódzkim oddziale, w salach byłej Miejskiej Galerii Sztuki; grupa przedstawicieli lokalnych władz miejskich i państwowych
- **22.02**, nr 8: wernisaż pierwszej wystawy Instytutu w Łodzi; reprodukcje wystawionych prac:
 - s. 4: Michał BORUCIŃSKI, „Letni wieczór”
 - s. 5: Bronisław JAMONTT, „Krajobraz”
 - s. 8: Henryk GREMBECKI, „Portret marszałka [Sejmu R.P.] Ignacego Daszyńskiego”
- **26.04**, nr 17, s. 8: F..... HIRSZBERŻANKA, „Biała K k ryza”, obraz wystawiony galerii

Instytutu w Łodzi

- 3.05, nr 18, s. 8: prace wystawione w galerii Instytutu w Łodzi:
 - Gizela HUFNAGLÓWNA, „Pejzaż”
 - M..... LITAUER, „Pejzaż zimowy”
- 21.06, nr 25, s. 8: uczestnicy otwarcia wystawy prac uczniów szkół zawodowych w Łodzi

1932

- 14.02, nr 7, s. 2: wystawa rzeźb i drzeworytów; wystawione prace:
 - Irena ARNOLD; drzeworyt
 - Zygmunt KOWALEWSKI, „Anioł”; rzeźba
- 20.03, nr 12, s. 3: wernisaż prac łódzkich plastyków; m.in. pokazywane obrazy:
 - Antoni WIPPEL
 - = „Capri”
 - = „Harcerz”
 - = „Portret pani P.”
- nr 14, z 3 IV, s. 2: wystawa prac KOSSAKÓW (od do 6 IV 1932); reprodukowane prace:
 - KOSSAK, „Zaślubiny Polski z morzem”
 - KOSSAK, „.....”
- 12.06, nr 24, s. 6: otwarcie ogólnopolskiej wystawy **chałupniczej** [o jakie chałupnictwo chodzi ??] (12.06.1932)

1933

- 15.04, nr 16, s. 7: fragment wystawy prac malarskich i rzeźbiarskich uczniów i absolwentów **III Państwowego** Gimnazjum Męskiego im. J. Piłsudskiego w Łodzi
- 23.04, nr 17, s. 4: jak wyżej, inny fragment tej wystawy
- 15.10, nr 42, s. 4: otwarcie propagandowej wystawy p.t. „Ziemia Pomorska i morze w malarstwie polskim” z udziałem wojewody łódzkiego – Aleksandra Hauke-Nowaka i Komisarza m. Łodzi – inż. Wacława Wojewódzkiego (8.10.1933); **wystawa zorganizowana przez oddział łódzki Ligi Morskiej i Kolonialnej** pod patronatem wojewody łódzkiego

1934

- 18.02, nr 7, s. 3: wernisaż sztuki sowieckiej (artystów Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich) z udziałem m.in. wojewody łódzkiego – Aleksandra Hauke-Nowaka
- 18.03, nr 11, s. 2: grupa osób uczestniczących w otwarciu wystawy indywidualnej malarza – Mieczysława SIEMIŃSKIEGO

1935

- 7.04, nr 14, s. 3: Karol HILLER – łódzki malarz i Stanisław Bal [właśc. Stan. Chruszczewski] – sprawozdawca kulturalny „Kuriera Łódzkiego”, na tle obrazów artystów warszawskich (salon warszawski) wystawionych w łódzkim IPS-ie
- 12.05, nr 10, s. 3: wystawa Polskiego Związku Zawodowego **Łódzkich Artystów Plastyków** i grupy artystycznej „Ryngraf” w galerii IPS-u
 - obraz K. ENDEGO p.t. „Plebania w Budzynku pod Aleksandrowem”
 - popiersie artysty-malarza W. Dobrowolskiego dłuta Zygmunta KOWALEWSKIEGO
 - s. 5: obraz olejny Wacława Dobrowolskiego p.t. „Portret pani S.”
- 19.05, nr 20, s. 5: c.d. prezentacji prac grupy „Ryngraf” i członków Polskiego Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Łodzi
 - WALCZOWSKI Franciszek, „Madonna”, olej, 1934
 - LEMAN Jerzy, obraz z cyklu „Łódź”
 - LEMAN Jerzy, obraz z cyklu „Łódź”
 - widok ogólny jednej z sal galerii wystawy prac grupy „Ryngraf” i członków Polskiego Związku Zawodowego **Artystów Plastyków w Łodzi**, na 1. planie rzeźba Z. Kowalewskiego p.t. „Marszałek Piłsudski”, w głębi obraz F. Walczowskiego „Madonna”
- 26.05, nr 21, s. 3: c.d. prezentacji prac grupy „Ryngraf” i członków Polskiego Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Łodzi
 - SPRUSIAK Tadeusz, obraz p.t. „Leśna droga”
 - ENDE Karol, obraz p.t. „Świątek”
 - s. 7: SŁUGOCKI Franciszek, medalion w brązie z profilem dyr. St..... Śliwińskiego
- 2.06, nr 22: c.d. prezentacji prac grupy „Ryngraf” i członków Polskiego Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Łodzi
 - s. 2: BURDZIŃSKI Zygmunt, obraz olejny p.t. „Dalie”
 - s. 3: – UKLEJA Emil, drzeworyt p.t. „Skok rogacza”

- KOWALEWSKI Zygmunt, płaskorzeźba w brązie p.t. „Król Stefan Batory”
- RADWAŃSKI Ryszard, obraz olejny p.t. „Wisła pod Nieszawą”
- s. 4: JEZIEWSKA-GOEDEL Wanda, portret harcerza, pastel
- s. 6: ŻABICKI Z....., obraz olejny p.t. „Las na Wołyniu”
- nr 48, z 1 XII, s. 3: reprodukcja obrazu Henryka Grunwalda (1904–1958) p.t. „Miasteczko Łęczna” prezentowany na wystawie w Galerii

– Polskiego Związku Zawodowego Artystów Plastyków, oddz. w Łodzi

porównaj: **OSOBY** – **LASZENKO** Aleksander (malarz)

Adres: Piotrkowska 113

2. GAZETY, łódzkie

patrz: **PRASA**

3. GAZOWNIA MIEJSKA

porównaj: – **OSOBY** – **DRAEGER** Robert (gł. buchalter), **DZIURZYŃSKI** (inż.), **GUNDLACH** Stanisław (dyr.), **HEIMAN-JARECKI** Edward (prezes Konsorcjum), **HOFFMAN** Robert (v-ce dyr.), **KOSIŃSKI** Stanisław (dyżurny ślusarz), **SEIDEL** Ambroży (b. inkasent na emeryturze), **SIKORSKI** (inż.), **SKRÓTKIEWICZ** (inż.), **SZUMPICH** Andrzej (magazynier), **ŚWIERCZEWSKI** (inż.),
 – **SZKOŁY** – **zakładowe** – **Szkoła Elementarna dla dzieci pracowników Gazowni w Łodzi**

Adres: ul. Targowa 18.

W dniu 11 VI 1867 r. została podpisana umowa koncesyjna na budowę i eksploatację gazowni w Łodzi przez firmę William Catwright. W 1909 r. konsorcjum kierowane przez łódzkiego przemysłowca Edwarda Heiman-Jareckiego wygrało przetarg na dzierżawę eksploatacji gazowni na okres 10 lat. Uruchomienie gazowni nastąpiło w dniu 27 I/8 II 1910 roku.

Jedną z największych inwestycji gazowni w okresie międzywojennym była budowa przez nową piecownię pionowo-komorowej o zdolności produkcyjnej 30 (39) tys. m³/dobę, kosztem 1.200.000 złotych [8].

BIBLIOGRAFIA:

[1] KUCIŃSKI Julian, Gazownia łódzka (1867 – 1997). Łódź 1998.

[2] „Giewont”, 1928, nr 3, ss. 161–162

[3] „Rozwój”, 27 I/8 XII 1910, nr 30, s. 4 (**Uruchomienie gazowni**)

[4] „Rozwój”, 28 I/9 II 1910, nr 31, ss. 1 i 2 (Gazownia wodna)

[5] „Rozwój”, 25 III/6 IV 1911, nr 79, ss. 2–3 (W sprawie gazowni łódzkiej)

[6] „Rozwój”, 17 V/30 V 1911, nr 120, s. 3 (Zbiornik gazowy przy ul. Srebrzyńskiej na „Zdrowiu” ma być wybudowany jeszcze w tym roku)

[7] „Łódzinskij Listok”, 27 VII 1896 („Wybuch gazu w aptece Maurycego Spokornego”; o tej sprawie: Kuciński J., op. cit. s. 73)

[8] „Łódź w Ilustracji”, 50/1934, s. 3 (inf. o piecowni pionowo-komorowej)

1925

- nr 42, z 18 X, s. 3: – fragment sklepu fabrycznego Gazowni przy ul. Piotrkowskiej 40 (otwarty i poświęcony 12.10.1925 r.)
- jak wyżej, dział pieców kąpielowych

1927

- nr 19, z 8 V, s. 7: widok ogólny wnętrza sklepu fabrycznego Gazowni podczas publicznego pokazu wypieku ciast przy pomocy kuchni gazowej

1928

- nr 12, z 18 III, s. 7: wycieczka uczniów Miejskiej Szkoły Doksztalującej Nr 12 z Łodzi zwiedzająca Gazownię; w ich gronie inż. St..... Gundlach

1929

- nr 6, z 10 II, s. 3: wycieczka szkolna uczniów klasy III jednej z łódzkich szkół podczas zwiedzania gazowni miejskiej
- nr 30, z 20 VII, s. 4: widok z góry terenu Gazowni; zdjęcie wykonane z okna domu przy ul.

1930

- nr 20, z 14 V, s. 2: wycieczka słuchaczy Uniwersytetu Powszechnego „Pochodnia”; zdjęcie wykonane na tle zbiornika gazu
- nr 41, z 8 X, s. 7: grono uczestników uroczystości jubileuszu 40-lecia pracy zawodowej w

1933

- nr 43, z 22 X, s. 7: budowa nowej piecowni (wytwarzacza gazu) przez firmę inż. C. Kłobukowski i S-ka z Warszawy

1934

- nr 1, z 6 I, s. 2: uczestnicy uroczystości uruchomienia (1.01.1934) nowej piecowni piono–kominowej; pracownicy Gazowni i zaproszeni goście, m.in. Komisarz m. Łodzi
 - inż. Wacław Wojewódzki, kierownik Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich – inż. Julian Brzozowski, dyrektor Zarządu Miejskiego m. Łodzi – Kalinowski i dyrektor Gazowni – inż. Stanisław Gundlach
- nr 10, z 11 III, s. 4: grupa uczestników (przedstawiciele wykonawcy, władz miejskich, władz miasta i województwa, dyrekcji Gazowni) odbioru końcowego nowej piecowni; zdjęcie wykonane na tle budynku piecowni
- nr 13, z 31 III, s. 4: stoisko firmowe Gazowni Miejskiej w Łodzi na „Ruchomej Wystawie Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego” w salach Banku Handlowego w Łodzi
- nr 17, z 29 IV, s. 3: grupa pracowników po szczegółowym zapoznaniu się z budową i eksploatacją nowej piecowni; zdjęcie wykonane na tle budynku piecowni
- nr 26, z 8 VII, s. 1: uczestnicy XVI Zjazdu Gazowników i Wodociągowców Polskich i I Zjazdu Gazowników i Wodociągowców Słowińskich, na stopniach łódzkiej katedry, po uroczystym nabożeństwie w pierwszym dniu obrad (Łódź, 25–26.06.1934)
- nr 36, z 9 IX, s. 8: podpis pod zdjęciem „*Roboty ziemne Gazowni Miejskiej w Łodzi. rewizja rur 14-calowych i przekładanie 8-calowych przy ul. Srebrzyńskiej* [do zbiornika przy ul. Srebrzyńskiej – WŻ]”.
- nr 37, z 16 IX, s. 2: roboty ziemne na Srebrzyńskiej; c.d. fotoreportażu
 - s. 2: grupa robotników w wykopie
 - s. 5: grupa robotników pracujących przy tutaj „in corpore”
- nr 45, z 11 XI, s. 4: podpis: „*Komisarz Zarządu Miejskiego m. Łodzi, inż. Wacław Wojewódzki przeprowadza wizytację robót ziemnych nowej linii Gazowni Miejskiej*”
- nr 48, z 2 XII, s. 4: podpis: „*Roboty ziemne prowadzone przez Gazownię Miejską w Łodzi zostały zakończone. Na zdjęciu fragment robót.*” (na ul. Srebrzyńskiej)
- nr 49, z 8 XII, s. 5: wizyta grupy łódzkich dziennikarzy w Gazowni Miejskiej w Łodzi z okazji oddania do eksploatacji nowej piecowni pionowo–komorowej; zdjęcie wykonane na tle jednego ze zbiorników gazu
- nr 50, z 16 XII, s. 3: widok ogólny budynku piecowni pionowo–komorowej z wysokości ok. II piętra budynku stojącego obok

4. GMINA ŻYDOWSKA w Łodzi

porównaj: OSOBY – MINCBERG Jakub

5. „GRAŻYNA”

Związek (Stowarzyszenie ?) Młodzieży Polskiej „Grażyna”

Młodzieży

patrz: – ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA – Stowarzyszenie

Polskiej „Grażyna”

lub

– ZWIĄZKI – Związek Młodzieży Polskiej „Grażyna”

6. GRÓB NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA w Łodzi

patrz: POMNIKI – Płyta Nieznanego Żołnierza

Nazywanie tego miejsca „grobem” jest nieprawidłowe, ponieważ nikt tu nie został pochowany, ale taka nazwa przyjęła się powszechnie w Łodzi. W 2005 r. został zgłoszony projekt przekształcenie Płyty w Grób. [1].

BIBLIOGRAFIA:

[1] (KOW), Zamiast płyty będzie grób. Chcą sprowadzić prochy nieznanego żołnierza. [w:] „Express

7. GRUPY

- artystyczne

= „Jednoróg”

Krakowska grupa artystyczna działająca w latach 19... – 19...
W czerwcu 1926 r. jej przedstawiciele mieli wystawę w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi

1926

- 20.06, nr 25, s. 3: wystawa prac krakowskiej grupy artystycznej „Jednoróg”
= Wacław ZAWADOWSKI, „Portret M. Paszkiewicza”
= Jan HRYŃKOWSKI, „Autoportret”
= Stanisław POPŁAWSKI, rzeźba p.t. „Ewa”

= „Jung Jidisz”

porównaj: **OSOBY** – LINDEFELDÓWNA Pelagia (rzeźbiarka)

Powstała w 1919 roku. Zgodnie z nazwą skupiała młodych artystów pochodzenia żydowskiego. Jej członkowie wzięli m.in. udział w I Wystawie Żydowskiego Malarstwa i Rzeźby w Białymstoku (wrzesień 1919) i „Salonie futurystów” w Łodzi (1921).

BIBLIOGRAFIA:

- [1] MALINOWSKI J., Malarstwo i rzeźba Żydów polskich w XIX i XX w. Warszawa 2000.
[2] MALINOWSKI J., Grupa „Jung Jidisz” i żydowskie środowisko „Nowej Sztuki” w Polsce 1918 – 1923. Warszawa 1987.

1930

- 19.04, nr 16, s. 7: wystawa prac rzeźbiarki Pelagii LINDENFELDÓWNY i malarza Mieczysława SIEMIŃSKIEGO w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi

= „Meteor”

porównaj: **OSOBY** – Julian Tuwim

Założona w 19... przez kilku uzdolnionych literacko wychowanków Gimnazjum Męskiego im. J. Piłsudskiego w Łodzi. Patronował jej i wspomagał Julian Tuwim, również wychowanek tego Gimnazjum.

= „Ryngraf”

porównaj: – **ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA** – kulturalne
– **OSOBY** – **BURDZIŃSKI** Zygmunt (malarz), **DOBROWOLSKI** Wacław (malarz),
ENDE Karol (malarz), **JEZIERSKA-GOEDDEL** Wanda (malarka),
KOWALEWSKI Zygmunt (rzeźbiarz), **RADWAŃSKI** Ryszard (malarz),
SPRUSIAK Tadeusz (malarz), **UKLEJA** Emil (malarz), **WALCZOWSKI**
Franciszek (malarz). **ZABICKI** Z..... (malarz)
– **ZWIĄZKI** – kulturalne

Powstała w 1931 roku. Skupiała łódzkich malarzy i rzeźbiarzy. Prawdopodobnie jej siedzibą była Szkoła Rysunku, Malarstwa i zdobnictwa Wacława Dobrowolskiego (malarza) przy ul.

1933

- 22.01, nr 4, s. 7: członkowie grupy na spotkaniu z Jerzym Braunem, literatem z Warszawy

1935

- 19.05, nr 20, s. 5: jedna z sal galerii IPS-u w parku im. H. Sienkiewicza podczas wystawy prac członków Polskiego Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Łodzi i członków grupy „Ryngraf” (.....05 –06.1935)

- polityczne

= parlamentarna grupa regionalna posłów i senatorów RP

porównaj: **ALGAJER** (senator), **BARTCZAK** (poseł), **DRATWA** (poseł), **GALICA** (senator), **GIERYMSKI** (poseł), **GR ETKIEWICZ** (poseł), **NOWICKI** (poseł), **PŁOCEK** (poseł), **POMIANOWSKI** (poseł), **WOJTEK-MALINOWSKI** (poseł), **WADOWSKI** (poseł), **WYGANOWSKI** (poseł)

Powstała w 193..., z inicjatywy ...

1936

– nr 6, z 9 II, s. 1: na spotkaniu w Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi z wojewodą Al. Hauke-Nowakiem (3.02.1936)

8. „GWIAZDKI”

patrz: UROCZYSTOŚCI — „gwiazdki”, „choinki”, „opłatki bożonarodzeniowe”

c.d. w przygotowaniu